

Ennakointiakatemian temaattinen ennakointi - Kevät 2024

Toimialojen omat vihreän siirtymän ja kiertotalouden visiot
8.3.

Hanna Lakkala & Johanna Ollila
Tulevaisuuden tutkimuskeskus

Prosessi EKA kevät -24

Vihreä siirtymä & kiertotalous, osaamistarpeet

TUTU:lta ohjeistus sisäisiin työskentelyihin tapaamisten välillä!

Väliaikatehtävä:

Ilmiökartan käyttö, puiteskenaarioihin tutustuminen vihreän siirtymän näkökulmasta toimialoitain.

Tapaaminen 1:

7.2. aloitustapahtuma (etä)

Väliaikatehtävä:

Toimialojen visiot hiotaan ja julkaistaan EKAn teamsissa seuraava askeleita varten

Tapaaminen 2:

Visiot ja rajapinnat:

- Toimialojen nelikentät tunnistettujen muuttujien pohjalta.
- Toimialojen omat vihreän siirtymän visiot.
- Visiot esitellään toisille ryhmille.
- Ryhmäytyminen vaihetta 3 varten

8.3.

Väliaikatehtävä:

Tiekartat viimeistellään.

Tapaaminen 3: Tiekartat

- Alue-ennakoinnilta/Tulevaisuus tislamolta ohjelmaa alkuun (inspiraatiota työskentelyyn tms)
- Esitellään visiot, niiden kommentointia ja haasteiden ratkaisua

-Missä rajapinat? Missä syntyisi uutta?

1. 2-3 toimialan yhteinen visio, yhteisten nimittäjien pohjalta.
2. 2-3 toimialan yhteiset vihreän siirtymän osaamistarpeiden tiekartat (työstöä jatketaan tapahtumien 3 ja 4 välillä)

- Hyödynnetään myös muita alueen vihreän siirtymän visioita, niistä keskeiset nostot tiekarttoihin.

3.4.

Väliaikatehtävä:

Toimintasuunnitelmat viimeistellään.

Tapaaminen 4: Toimintasuunnitelmat

1. Esitellään toimialaryhmien tiekartat.
 2. Kukin toimiala luo tiekarttoille **omat** muuttujakohtaiset toimintasuunnitelmat
- konkreettiset suunnitelmat, joita kyetään aidosti toteuttamaan ja arvioimaan.

22.5.

Tapaaminen 5:

- Yhteenveto, esittely, törmäytys yli toimialojen.
- Mitä osaamista puuttuu suunnitelmien toteuttamiseksi? Ryhmät keskustelevat keskenään yli toimialarajojen

12.6.

→ Työ alkaa! Vaikuttaminen oppilaitosten koulutussuunnitteluun, rahoitusten haku.

Tänään 8.3.

1. Toimialan nelikenttä: Mitkä tekijät/ilmiöt edistävät tai estävät toimialanne vihreää siirtymää?
2. Oman toimialan visio: “X:n paras vihreä siirtymä” + esittely ja keskustelua rajapinnoista
3. Keskustelua ryhmäytymisestä?
4. Jatkotyön ohjeistus

1. Nelikenttä

klo 9.30 – 10.15

Mitä?

- Jokaisen **toimialan oma vihreän siirtymän ja kiertotalouden paras tulevaisuus?**
- Hyödyntäen väliaikatehtävässä tunnistettuja muuttujia (Futures platform), joista poimitaan toimialalle tärkeimmät ja viedään keskustellen nelikentälle
 - **Estävä tekijä-Edistävä tekijä?**
 - **Suuri vaikutus-Pieni vaikutus?**

HUOM!

***Pieni vaikutus EI tarkoita että on merkityksetön!**

***Estävä tekijä voi myös olla tärkeä! Ovat myös tulevaisuutta, miten niihin pitää vastata?**

Väliaikatehtävä ennen tapahtumaa

1. Pohtikaa puiteskenaarioiden sisältöjä toimialanne näkökulmasta: Mitä tekijöitä/muuttujia havaitsette oman toimialanne vihreään siirtymään liittyen? Lisätkää muuttujat futures platformin uuteen vihreän siirtymän piirakkaan.
2. Myös jo tehdystä futures platformin oman toimialan piirakasta voi poimia vihreään siirtymään ja kiertotalouteen liittyviä teemoja uuteen vihreän siirtymän piirakkaan.

Suuri vaikutus

Esimerkki yleisellä tasolla:
Verotuet vihreille ratkaisuille

Esimerkki yleisellä tasolla:
Investointien puute

**KIRJATKAA MIRON POHJALLE
– JOKAISELLA RYHMÄLLÄ
OMA TAULUKKO MIROLLA!**

Edistävä
tekijä

Estävä
tekijä

Esimerkki yleisellä tasolla:
Mikroyritykset innostuvat
vihreästä siirtymästä

Esimerkki yleisellä tasolla:
Ammattirakenteet eivät
uudistu

Pieni vaikutus
(Ei silti merkityksetön!)

Ohje nelikentän täyttöön

- Tavoitteena on tunnistaa oman toimialan merkittävimmät muuttujat vihreää siirtymää ajatellen.
- Poimikaa futures platformista muuttujia ja asettakaa ne yhdessä keskustellen nelikentälle sen mukaan, miten paljon ne
 - a) estävät tai edistävät toimialan vihreää siirtymää
 - b) Vaikuttavat toimialan vihreän siirtymän toteutumiseen pieni-suuri vaikutus.

Huomioikaa, että pieni ≠ merkityksetön!

2. Oman toimialan visio: “X:n paras vihreä siirtymä” + esittely ja keskustelua rajapinnoista klo 10.15-11

KIRJATKAA MIRON POHJALLE – JOKAISELLA RYHMÄLLÄ OMA TAULUKKO MIROLLA!

“Oman toimialan paras tulevaisuus”

- Poimikaa nelikentästä (toimialanne näkökulmasta) **keskeisimmät** toivotut tekijät.
- Myös esteet ovat tulevaisuutta. Miten niihin on vastattava?
- Kirjoittakaa em. pohjalta **toimialanne vihreä visio 1-2 lauseen muotoon.**

HUOM! Osaamiset korostuvat tiekarttavaiheessa tapahtumassa 3. Tässä kohtaa riittää, että keskitytään toimialan vihreään siirtymään ja kiertotalouteen.

- **Huomioikaa, että tiekarttavaiheessa 3.4. n. kolmen toimialaryhmän kokoonpanon on yhdessä muotiltava yhteinen visio joka yhteistä tiekarttaa ohjaa**
- **Ts. Miettikää jo nyt “mitkä muutamat tekijät ovat oikeasti niin tärkeitä, että ne on pakko saada mukaan?”**

3. Toimialaryhmien ryhmäytyminen tiekarttavaihetta varten?

Jatkotyöohjeistus

klo 11-11.20

- Hiotaan toimialojen visiot toimialaryhmien kesken MIRO-järjetelmässä, jotta muut toimialat pääsevät tutustumaan ennen 3.4. tapahtumaa.
- Huom: tutustukaa toistenne töihin ja tuloksiin ennen 3.4. Tämä edesauttaa jatkotyötä

Akkualan visio (esimerkkinä!): 2030-luvulla V-S alueella on vähintään yksi suuri tuotantolaitos, alihankintaketjuineen ja logistiikkaverkostoineen

Muutosvoimat	Vaikuttaa pitkäkestoisesti			
	Vaikuttavat lyhytaikaisesti			
<i>Muuttujat 1 – osaajien määrä akkualalla</i>	Mitä pitää tehdä kunkin muuttujan kohdalla, jotta visio tavoitetaan?	?	?	?
<i>Muuttuja 2 – alalla on tarpeeksi opiskelijoita</i>	?	?	?	?
<i>Muuttuja 3– Osaajia muualta</i>	?	?	?	?
<i>Muuttuja 4 – Koulutuspolkuja on uudistettu</i>	?	?	?	?
<i>Muuttuja 5 - X</i>	?	?	?	?
Aikajana	2024-2025	2026-2028	2029-2035+	

TIEKARTTAPOHJA 3.4.

Toimialaryhmät: